

Novice iz Jablaniške doline

Glasilo projekta „Prisluhni glasu vasi“ za prebivalce Jablaniške doline

Glasilo »Novice iz Jablaniške doline« prejemajo brezplačno na dom gospodinjstva v **Jablaniški dolini**: Breg, Bukovica, Cerovica, Dolgo Brdo, Gradišče, Gradiške Laze, Jablaniške Laze, Jablaniški Potok, Selšek, Spodnji Mamolj, Spodnja Jablanica, Tenetiše, Zgornji Mamolj, Zgornja Jablanica, okoli 10. v mesecu.

Glavna in odgovorna urednica: Jelka Babič

Uredniški odbor:

Mateja Zaman, Helena Lovše, Ana Savšek, Tjaša Bajc.

Oblikovanje: Center za razvoj Litija, d.o.o.

Izdajatelj: Center za razvoj Litija, d. o. o., Kidričeva cesta 1, 1270 Litija
E-mail: info@razvoj.si

W: www.razvoj.si

Tel.: 01/ 89 62 710

Naklada: 450 izvodov

S POMOČJO STROKOVNIH OBISKOV KMETIJ DO DOPOLNILNIH DEJAVNOSTI

Spoštovani bralci Novic iz Jablaniške doline! V prejšnji številki smo pisali o dopolnilnih, predvsem turističnih dejavnostih na kmetiji s stališča zakonskih predpisov in drugih uradnih aktov. V tej pa preberite zapis, kako to izgleda v praksi. V preteklih tednih smo nekatere izmed kmetij v Jablaniški dolini obiskali predstavniki Centra za razvoj Litija, Zadruga za razvoj podeželja Jarina in podjetja, ki se ukvarja varnostnim inženiringom, Sint, d.o.o. iz Trbovelj. Namen obiskov je ugotovitev dejanskih možnosti za razvoj novih dejavnosti na kmetijah, kot tudi katere pogoje mora kmetija izpolniti, da lahko pridobi dovoljenja za prodajo izdelkov ali storitev. Sanitarna strokovnjakinja je na licu mesta predlagala najenostavnejšo in najcenejšo rešitev za vpeljavo HACCP-a, ekonomist pa sem zabeležil čim več podatkov, da bom s poslovnim načrtom kmetiji pomagal ugotoviti kaj se jim splača.

V prvi fazi smo obiskali najbolj zainteresirane nosilce kmetijskih dejavnosti, na tem mestu pa prisrčno vabimo tudi vse ostale, ki o sodelovanju še razmišljajo, da se obrnejo na Center za razvoj Litija in se dogovorijo za termin. Z veseljem bomo obiskali tudi vašo kmetijo in se pogovorili o načrtih, za katere smo prepričani, da jih ima vsakdo izmed vas in možnosti razvoja turističnih, ali podpornih dejavnosti turizma (npr. priprava tradicionalnih izdelkov) na vaši kmetiji. V naslednji fazi bomo za vsako kmetijo, ki smo jo, oziroma jo še bomo obiskali, izdelali poslovni načrt in ga uskladili z nosilcem kmetije, tako da bo kar najbolj ustrezal situaciji v kateri se kmetija nahaja. Poleg tega pa ta doku-

ment vsebuje natančen opis načrtov za razvoj, ki so oz. nam jih še bodo predstavili posamezni nosilci kmetijske dejavnosti. Poslovni načrt kot priloga dopolnjuje poročilo s smernicami vpeljave sistema HACCP, za posamezne dopolnilne dejavnosti, npr. peko kruha v krušni pečici.

Nadalje poslovni načrt opredeljuje tudi prodajne oziroma tržne poti, katerih naj se poslužuje posamezna kmetija. Sodobni pristopi k trženju zahtevajo individualno obravnavo vsake ponudbe posebej, zato je potrebno aktivnosti trženja prilagoditi za vsako kmetijo posebej.

Predvsem jej pomembno, da se nosilci kmetij in vsi skupaj zavedamo, da bomo trajnostni, usklajeni, enoviti in učinkovit sistem razvoja turizma v dolini razvili le s skupnimi naporji, pri katerih so individualizem, zavist in škodoželjnost le zaviralni dejavniki, katerim se moramo odpovedati že sedaj, v kolikor želimo da bo naše območje v nekaj letih postalo turistično zanimivo in privlačno, ter konec koncev tudi obiskano. Prav tako je pomembno, da nas pri našem delu vodi zavest k najvišji možni kakovosti, kajti le to bodo gostje spoštovali in le to je tisto, kar bo v njih vzbudilo željo po ponovni vrnitvi. Vsakršna cenena, nekvadratna ponudba kazi ugled celotnega območja.

Želimo pa vas vzpodbuditi tudi k tesnejšem sodelovanju z Zadrugo za razvoj podeželja Jarina, ki stalno spremlja tržišče in potenciale za prodajo vaših izdelkov in tako predstavlja enega izmed načinov in odlično priložnost za trženje vaše ponudbe.

Simon Janša, Center za razvoj Litija

Izdaja glasila je podprta s sredstvi projekta Prisluhni glasu vasi, ki je bil odobren v programu Srednja Evropa in Evropskega sklada za regionalni razvoj. Center za razvoj Litija je partner v tem projektu.

V SRCU SLOVENIJE

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

VRHUNSKA ŠPORTNICA IZ JABLANIŠKE DOLINE

Špela Šinkovec

Špela Šinkovec, taekwondoistka iz Gradiških Laz, nas je že leta 2005 presenetila in razveselila z osvojitvijo naslova evropske prvakinja v Azerbajdžanu. Njena športna kariera se s tem dogodkom nikakor ni zaključila, a so ji mnoge načrte prekrizale poškodbe. Slovenske barve je zastopala tudi oktobra letos na svetovnem prvenstvu na Danskem, kjer pa se ni uvrstila tako daleč, kot je upala. Z 21-letno študentko Fakultete za šport smo se pogovarjali o njenih začetkih, velikem uspehu v Azerbajdžanu, svetovnem prvenstvu na Danskem pa tudi o njenih načrtih za prihodnost.

Taekwondo si začela trenirati pri devetih letih. Kaj te je navdušilo, da si se odločila prav za ta šport?

Taekwondo sem izbrala povsem po naključju. V šoli sem zasledila plakat, zdelo se mi je zanimivo in tako sem domov prišla z idejo, da bi trenirala ta šport. Čeprav se nikomur doma ni dozdevalo, za kaj pri taekwondoju pravzaprav gre, so me starši vpisali v klub in že prvi treningi so me popolnoma navdušili. Bila sem med najmlajšimi, a sem vse delala tako kot ostali, pa čeprav je bila utrujenost včasih velika. Doma so bili malo skeptični, ali bom zdržala tako hud tempo, toda ko so videli, kako v tem uživam, so me vseskozi stoodstotno podpirali.

Od kod si črpala motivacijo, da si pri športu vztrajala tudi skozi najbolj težavna pubertetniška leta?

Moja motivacija je bila ljubezen do tega športa. Vedno, pa če je bil moj urnik še tako natrpan, sem našla čas za trening, s katerega sem se vrnila polna energije. Na treningu sem vse stvari, ki so me težile, postavila na stran in uživala v tem, kar sem najrajši počela. V teh letih sploh nisem imela časa misliti na »lumparije«, saj sem dopoldne preživela v šoli, popoldne pa sem se vozila v Ljubljano na treninge, kar mi je vzelo kar veliko časa. Pri tem šola nikoli ni trpela, vedno pa sem znala poiskati čas tudi za prijatelje in počitek. Motivirali so me tudi prijatelji, s katerimi smo skupaj preživeli veliko časa na treningih in tekmah, pa seveda tudi želja po uspehu, tako kot pri vsakem športniku.

Si imela pri tem kakšnega vzornika?

Nikoli nisem imela vzornika, sem pa vedno občudovala tekmovalce, ki so na velikih tekmovanjih osvajali odličja v kateremkoli športu.

Leta 2005 si v Azerbajdžanu postala evropska prvakinja. To je bil doslej eden tvojih največjih dosežkov. Si tedaj pričakovala tako visoko uvrstitev?

Tako visoke uvrstitve nisem niti najmanj pričakovala. Vedela sem, da sem odlično pripravljena in da sem na treningih dajala vse od sebe. Tudi s strani drugih nisem občutila nobenega pritiska, zato mislim, da sem na tekmovanje pristopila popolnoma sproščena in neobremenjena z rezultatom. Res je, da me je malo stisnilo pri srcu, ko smo izvedeli za nasprotnike, ki nas čakajo v prvi borbi. Dobila sem Rusinjo, ki je takrat veljala za eno boljših tekmovalk. Ko sem že po skoraj izgubljeni borbi v zadnjih sekundah znižala svoj zaostanek in na koncu zmagala, pa se mi je vse odprlo. Sploh nisem več razmišljala, dobesedno sem se šla v borbo stepst in pokazat, kaj znam. Na koncu se mi je to obrestovalo.

Kakšni odzivi na tvoj uspeh so te v rodni Gradiških Lazah pričakali ob vrnitvi z evropskega prvenstva v Azerbajdžanu?

Tega pa v življenju ne bom nikoli pozabila. Sprejem, ki so mi ga pripravili, je bil nekaj najlepšega, kar se mi je zgodilo v vseh letih mojega treniranja. Toliko ljudi se je veselilo moje zmage, da so mi pripravili sprejem, ki bi si ga lahko želela samo v sanjah. Že sprejem na letališču je bil fenomenalen, kar pa me je čakalo doma – vsi ti ljudje, transparent, torta, himna, govor ... Moje solze in presenečenje so povedali vse. Sama potem še nekaj časa sploh nisem dojela, da se vse to res dogaja meni. Vsi so bili tako ponosni in veseli zame, da enostavno nisem mogla dojeti. V tako kratkem času jim je uspelo pripraviti sanjski sprejem! Še danes pogosto z veseljem pogledam fotografije, in se vsakokrat naježim ob spominu na tiste dni.

Istega leta si se odločila za menjavo kluba. Iz Taekwondo kluba Litija si odšla v ljubljanski klub Chagi. Kaj te je gnalo v prestolnico?

Predvsem sem se za nov klub odločila, ker so se mi tam ponudile boljše možnosti za treninge. To je bil glavni razlog, zaradi katerega sem svoj matični klub zamenjala za Chagi.

Športnik, ki želi ostati na vrhu, mora biti svojemu športu popolnoma predan in se zanj marsičemu tudi odpovedati. Koliko je (bilo) odpovedovanj v tvojem življenju?

S pomočjo športa sem se naučila dobro organizirati svoj urnik, v katerem se je našlo dovolj časa za vse. Kakšnega hudega odpovedovanja ni bilo. Resda mogoče nisem toliko časa preživela s svojimi prijatelji, kot so to počeli ostali vrstniki. Odrekla sem se tudi marsikateri zabavi, vendar se mi je vse to povrnilo, s tem ko sem odpotovala v tuje dežele in tam veliko doživela. Vse, kar sem počela, sem počela z velikim veseljem, zato res nikoli nisem čutila, da bi se čemurkoli odpovedovala.

Že od leta 2004 nastopaš tudi v dresu slovenske reprezentance. Ti to veliko pomeni? Seveda mi to pomeni ogromno in mi je v velik ponos. Želja vsakega športnika je zastopati barve svoje države na velikih tekmovanjih in tudi zame je to velika čast.

Na svetovnem prvenstvu v Københavnu, ki se je odvijalo oktobra, si se uvrstila v osmino finala. Tu ti je načrte prekrizala Grkinja. Si pričakovala več?

Mogoče sem, glede na to, da sem se na prvenstvo res dobro pripravila. Mogoče sem pričakovala, da bom zmagala še kakšno borbo več. Vendar bi me že v naslednjem krogu, če bi premagala Grkinjo, čakala nasprotnica iz Koreje. Ta je lansko leto osvojila naslov olimpijske, letos pa svetovne prvakinja. S svojimi borbami sem bila dokaj zadovoljna, vendar vem, da bi lahko dosegla še kaj več.

ele pestiti tudi poškodbe. Kakšne težave si imela?

Vseskozi so bile prisotne kakšne manjše poškodbe, ki so mi jemale po nekaj dni treninga, nato pa sem si zlomila zapestje, kar mi je vzelo velik del sezone 2007. Lani sem v začetku decembra staknila poškodbo kolena, ki se je vlekla vse do letošnjega aprila.

Naporni treningi

Vodomec

Se ti zdi, da trenutna slovenska taekwondo reprezentanca v prihodnosti lahko poskrbi za kakšno večja presenečenja v obliki visokih uvrstitev?

Po tem, ko si prestopila v člansko kategorijo, so te začel misliti, da imamo v Sloveniji še veliko potenciala, s katerim je potrebno samo skrbno delati. Tako lahko kmalu spet pričakujemo kakšno visoko uvrstitev na večjih tekmovanjih.

Kaj si še želiš doseči kot taekwondoistka?

Trenutno sem na prvo mesto postavila študij, ki sem ga do sedaj kar malo zapostavljala. Vseeno pa si želim čim boljših uvrstitev na tekmovanjih najvišjega ranga.

Seveda imam tudi določene cilje, ki sem si jih zadala, vendar bi te raje obdržala zase. Zagotovo pa jih bom razkrila, če se katerih izmed njih uresniči!

Glede na to, da si študentka Fakultete za šport, bo verjetno vse tvoje življenje ostalo povezano s športom. Imaš že kakšno idejo, česa se boš lotila po končani tekmovalni karieri?

O tem še ne razmišljam, vendar že zdaj vzporedno s študijem in treningi delam z otroki v različnih gibalnih programih. Tako si nabiram izkušnje, ki mi bodo v moji stroki še kako koristile.

Sabina Štrubelj, študentka novinarstva

PREZIMOVANJE PTIC NA BREGU

Ko se v bližini Litije vozimo po cesti ob reki Savi, skoraj vedno opazimo vsaj eno sivo čapljo, saj je populacija le teh kar precejšnja. Zadnje čase so se na Bregu pojavile tudi bele čaplje. Vsakdo pa se spomni, kako je nekaj let nazaj v drevju ob Savi sedelo ogromno kormoranov, ki so si hrano iskali v reki in bili trn v peti ribičem, ki so bili mnenja, da bo tako veliko število teh ptic izropalo ribe.

Za svoj življenjski prostor pa si je ob reki izbralo še mnogo drugih ptic. Glede na štetje vodnih ptic, ki se izvaja tudi na Bregu, spadamo med območja z veliko koncentracijo prezimujočih vodnih ptic. Tem pticam je potrebno zagotoviti mir, še posebej v zimskem času, ko so najbolj ranljive. Ornitologi, ki so izvedli študijo o plašenju ptic, so mnenja, da bi za izpolnjevanje zakonskih določil morali zaščititi vodne ptice tudi na območju Brega.

Glede na monitoring ptic, ki je bilo na našem območju opravljen med leti 2002 – 2008, so na našem območju opazili sledeče ptice: mali ponirek, kormoran, velika bela čaplja, siva čaplja, siva gos, kreheljc, mlakarica, čopasta črnica, veliki žagar, belorepec, kozica, vodomec, povodni kos ter še nekaj osamljenih primerkov drugih vrst. Daleč največja je populacija mlakaric, sle-

dijo jim kormorani in sive čaplje. Med vsemi naštetimi pticami je veliki žagar zelo ogrožena in zelo redka vrsta. Med kritično ogrožene pa se uvrščata tudi belorepec in kozica. Vodne ptice gnezdi in bivajo v grmovju ter drevju ob reki. Če se sprehodite do fašine in tam malo postojite ter opazujete okolico, boste kaj kmalu lahko opazili življenje ob reki. Glede na to, da tudi živali rade živijo v čistem okolju, jim onesnaženje s kanalizacijskimi odplakami v reko Savo ni ravno prijetno. Zaenkrat se število vodnih ptic na tem območju ni veliko spreminjalo, če pa se bo onesnaževanje nadaljevalo, verjamem da bo marsikatera vrsta zamenjala svoj življenjski prostor. Glede na to, da se zaradi odplak sušijo drevesa, se s tem krči tudi življenjski prostor vodnih ptic.

Ker pa zima že trka na vrata, ne pozabimo na ptice, ki jih lahko opazujemo v okolici naših domov. Ko bo našo dolino končno pobelil sneg, bodo ptice imele zelo malo hrane, zato jim nasujte zrnja v hišice, obesite pogače na drevo in jim s tem omogočite preživetje. Hkrati pa jih lahko tudi opazujete, saj je tudi teh vrst ptic ogromno – sinice, plavčki, liščki, zelenčki, dleski...

Irena Videc

SPOZNAVAMO NAŠO KULTURNO DEDIŠČINO - Cerkev sv. Katarine

Cerkev naj bi bila stara okrog 800 let in najstarejša v litijski občini. Gotsko cerkev so na začetku 18. stoletja barokizirali in prizidali stranski kapeli, zakristija je prizidana pozneje, zvonik z lopo je zgoraj oktogonalen. Fasade so poslikane s pilastrami in ornamentiranimi pasovi. Oprema cerkve je baročna iz sredine 18. stoletja.

Od leta 1936 je podružnica litijske farne cerkve; prej je spadala pod Šmartno. Prvotno je bila posvečena sv. Kozmi in Damijanu, ki sta bila zdravnika. Ljudje so ju častili kot zavetnika proti kužnim boleznim, zato je bila cerkev nekdanj znana kot romarska točka.

Zavetnica cerkve Sv. Katarina je upodobljena v glavnem oltarju z lesenim kolesom in palmovo vejo v roki. Slika sv. Janeza Nepomuka krasi desni stranski oltar, levega

pa slika sv. Frančiška Ksaverija/Saleškega. Ob strani stojita zdravnika sv. Kozma in Damijan. Zanimivo je, da so kipi glavnih svetnikov v vseh oltarjih skriti za slikami.

Katarina Aleksandrijska, mučenka, je zavetnica deklet, mladine, tiskarjev, bibliotekarjev, filozofov, pravnikov in znanstvenikov. Najpogosteje je upodobljena s kolesom. Goduje 25. novembra. Takrat je farno žegnanje.

Čprav je cerkev na vzpetini, se je pod korom stalno nabirala voda in po stenah rastle mah – najstarejši vaščani se spominjajo, da je bilo čiščenje mahu naloga vaških otrok.

Breg ob Savi

Podelitev priznanja ŠD Dolina

ŠD DOLINA – NAJ DRUŠTVO oz. NVO

Stičišče nevladnih organizacij Osrednjeslovenske regije, ki ga pod okriljem Ministrstva za javno upravo izvaja Društvo Geoss iz Vač, je 10. decembra na podlagi glasovanja podelilo petim društvom, ki so prejeli največ glasov, naziv »naj nevladna organizacija«. Na podelitvi v Turjaku je bilo predstavljeno tudi Športno društvo Dolina, saj je bilo eno izmed petih »naj« društev. Poleg naziva so si prislužili tudi nagrado v obliki promocijskega materiala.

Iskrene čestitke z željo, da bi v Reki čim prej zasijala luč in da bi spomladi gladko speljali projekt izgradnje otroškega igrišča v Gradiških Lazah. V okviru projekta je bila izdelana nova spletna stran društva. Obiščite jo na: www.srce-me.povezuje.si/sddolina.

Stičišče NVO Srca Slovenije

NAPOVEDNIK DOGODKOV

19. DECEMBER 2009: SMUČANJE V NASSFELDU - MOKRINAH

Koroška leži na jugu Avstrije in ima veliko smučarskih centrov. Največji in najmodernejši pa je Nassfeld – Mokrine. Ima preko 30 najmodernejših žicnic in več kot 110 kilometrov urejenih prog. Za nočne ptice ponujajo nočno sankanje in eno najdaljših osvetljenih prog v Evropi z dolžino 2.2 kilometra. Tisti, ki pa ste bolj adrenalinskega tipa pa se boste lahko poizkusili v snowbord parku. Zato ŠD Breg - Tenetiše vabi vse ljubitelje snežnih strmin na smučarski izlet v Nassfeld, ki bo v soboto, 19. decembra 2009.

Odhod avtobusa bo ob 5.30 uri izpred vrtnarije Klinc na Bregu pri Litiji.

Cena: Prevoz + smučarska vozovnica za člane ŠD 35€, za nečlane 40€ in za mladino letnika 1991 in mlajše 30€.

Prijave in ostale informacije na telefon 031-277-380 (Blaž) ali na mail sd.breg.tenetise@gmail.com. Pohitite, število mest je omejeno!

Blaž Vidic

19. DECEMBER 2009: PREDNOVOLETNO SREČANJE ZA NAJMLAJŠE NA BREGU

Svet KS Breg Tenetiše tudi letos organizira prednovoletno srečanje za najmlajše, na katerem bo uprizorjena predstava Volk in 7 kozličkov, v prostorih gasilskega doma, in sicer v soboto, 19. decembra 2009, ob 14. uri.

Po predstavi se bo otrokom pridružil tudi dedek Mraz.

Vljudno vabljeni!

Svet KS Breg Tenetiše

26. DECEMBER 2009: ŠTEFANOVO SREČANJE V JABLANICI

Tudi letos vas vabimo na »Štefanovo srečanje« za našo dolino in obronke, ki bo potekalo 26. decembra popoldan v Gasilskem domu Jablanica. Čaka nas zanimiva prireditev, ki je namenjena otrokom in odraslim. Poskrbljeno bo tudi za tople čaj in kuhano vino. Prireditev se bo začela s prijetnem presenečenjem za otroke. Ko bodo otroci ravno prav razigrani, odrasli pa ogreti s toplo pijačo, nas bo obiskal »Miki s kmetije«. Miki je igralec in stand up komik. V letošnji jeseni se je odvijala na TV za-

slonih oddaja »Kmetija slavnih«. Na kmetiji je Miki Bulbulj preživel nekaj časa, zato nam bo verjetno imel kaj zanimivega za povedati. Torej se vidimo **26. decembra v Gasilskem domu Jablanica**, naj vreme ne bo ovira, saj »Vreme, ki ga vsako jutro napravimo v samem sebi, je pomembnejše od tistega, ki je zunaj.«

Magdalena Medvešek

FOTO UTRINKI Z MIKLAVŽEVANJA

Želimo vam mirne in prijetne praznične dni.

Prispevke za naslednjo številko pošljite na naslov info@razvoj.si do 31. decembra 2009.